

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer och till lag om statens helägda aktiebolag som placerar riskfinansiering i kapitalfonder för tidig fas samt till vissa andra lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med propositionen är att koncentrera den offentliga kapitalplaceringsverksamheten för nyetablerade företag till Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer. Till Tekes uppgifter ska fogas utveckling av kapitalplaceringsmarknaden för företagens tidiga fas.

Samtidigt föreslås det att Tekes namn ändras till Innovationsfinansieringsverket Tekes. Det nya namnet motsvarar bättre Tekes nuvarande verksamhet. På grund av det nya namnet föreslås också ändringar i tre andra lagar.

Dessutom föreslås det att Tekes ska få bilda ett aktiebolag för vissa internationella forsknings- och innovationsprojekt. I lagen om Tekes föreslås också ändringar i bestämmelserna om generaldirektörens beslutanderätt.

För statens kapitalplaceringsverksamhet för företag i tidig fas ska bildas ett aktiebolag. Om aktiebolaget ska föreskrivas genom lag. Aktiebolaget ska göra placeringar i fonder som investerar i företag i tidig fas. Ägarstyrningen av aktiebolaget ska höra till Tekes uppgifter.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2014, med undantag av lagen om det blivande aktiebolaget, vilken avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÄGE	4
2.1 Lagstiftning och praxis	4
Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	4
Finnvera Abp	5
Finlands Industriinvestering Ab	6
2.2 EU-lagstiftningen och den internationella utvecklingen	6
2.3 Bedömning av nuläget	8
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	9
3.1 Mål	9
3.2 De viktigaste förslagen	10
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	10
4.1 Ekonomiska konsekvenser	10
4.2 Konsekvenser för företagen	11
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	11
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	11
DETALJMOTIVERING	13
1 LAGFÖRSLAG	13
1.1 Lagen om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	13
1.2 Lagen om statens helägda aktiebolag som placerar riskfinansiering i kapitalfonder för tidig fas	14
1.3 Lagen om ändring av 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag	17
1.4 Lagen om ändring av 6 och 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster	17
1.5 Lagen om ändring av 6 § i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015	17
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	17
3 IKRAFTTRÄDANDE	17
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	18
LAGFÖRSLAG	19
1. Lag om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	19
2. Lag om statens helägda aktiebolag som placerar riskfinansiering i kapitalfonder för tidig fas	22
3. Lag om ändring av 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag	24
4. Lag om ändring av 6 och 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster	25
5. Lag om ändring av 6 § i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015	26
BILAGOR	27
PARALLELLTEXTER	27
1. Lag om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	27

3. Lag om ändring av 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag	32
4. Lag om ändring av 6 och 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster	33
5. Lag om ändring av 6 § i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015	34

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Regeringen har som mål att utveckla den offentliga kapitalplaceringsverksamheten och öka risktagningen i företagsfinansieringen i syfte att öka antalet tillväxtföretag och skapa arbetstillfällen.

Statens åtgärder har huvudsakligen baserat sig på understöd som direkt beviljats enskilda företag och på direktinvesteringar i företagen. Att utveckla marknaden och finna effektivare verksamhetsmodeller förutsätter att statens roll stärks. Staten kan effektivare påverka marknadens utveckling genom att koncentrera sig på fondplaceringar. Staten föreslås gradvis avstå från direktinvesteringar under tidig utvecklingsfas. Målet är att få privata placerare att återgå till riskplaceringar under tidig fas. Föremål för fondplaceringarna i programmet ska vara fonder som sammanställts av privata och företagardrivna förvaltningsbolag.

Enligt rambeslutet för 2014—2017 inleder regeringen ett långvarigt tillväxtfinansieringsprogram, som ska stärka kapitalplaceringsmarknaden och stödja små och medelstora företags tillväxt. Fondprogrammet genomförs tillsammans med privata placerare på så sätt att i regel minst hälften av fondernas kapital samlas in från privata källor. Statens finansiering kanaliseras via Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (nedan *Tekes*) till fonder som koncentrerar sig på nyetablerade företag och via Finlands Industriinvestering (nedan *Industriinvestering*) till s.k. tillväxtfonder.

Tekes ska i fortsättningen ansvara för utvecklingen av kapitalplaceringsmarknaden i Finland. Tekes ska göra placeringar i fonder som investerar i nyetablerade företag. Med nyetablerade företag avses företag som nyligen har inlett sin verksamhet, huvudsakligen är yngre än sex år och vars produkter eller affärsmodell fortfarande befinner sig i utvecklingsfasen och som har en liten omsättning och inte har fått ett genombrott på den internationella marknaden. Eftersom dessa placeringar är förenade med hög risk ska Tekes för att få privat kapital till kapitalfonderna vid

behov kunna använda sig av asymmetriska riskfördelningsmodeller. I och med Tekes fondprogram ska också statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp (nedan *Finnvera*) under en övergångstid på fyra år kontrollerat avstå från nya direktinvesteringar med nationella medel.

Enligt propositionen ska lagen om Tekes ändras så att till utvecklingscentralens uppgifter fogas utveckling av kapitalplaceringsmarknaden med hjälp av kapitalfonder för nyetablerade företag. Tekes ska sköta en del av sina uppgifter i anslutning till kapitalplaceringsverksamheten genom att ägarstyra ett av staten helägt aktiebolag som bildas för dessa uppgifter. I propositionen ingår ett förslag till speciallag om detta aktiebolag.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

Tekes främjar forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet genom att erbjuda finansiering och därtill anknuten sakkunskap samt möjligheter till nätverkande. Tekes finansieringsinstrument är bidrag och lån. Dess kunder är företag, forskningsorganisationer och leverantörer av offentliga tjänster.

Bestämmelser om Tekes ställning, uppgifter och syftet med dess verksamhet finns i lagen om Tekes (717/2008, ändr. 162/2011). I en förordning av statsrådet (1146/2008, ändr. 504/2011) föreskrivs närmare om bl.a. Tekes uppgifter, organisation och beslutsfattande. Bestämmelser om den finansiering som Tekes beviljar företag finns i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (298/2008, ändrad genom förordningarna 1098/2009 och 358/2011). Förordningen innehåller bestämmelser om den verksamhet som finansieras, finansieringsbelopp, lånevillkor och godtagbara kostnader.

De finansieringsformer som Tekes erbjuder företagen är för närvarande bidrag och lån. Bidrag beviljas företag av alla storlekar, men lån beviljas endast små och medelstora företag.

Det finansiella läget för nyetablerade små och medelstora företag är i allmänhet sådant att det är mycket svårt för dem att få finansiering på annat håll. Därför är den finansiering som Tekes beviljar mycket viktig för dem i startfasen. Speciellt den omständighet att de lån som Tekes beviljar inte kräver säkerhet förbättrar avsevärt tillgången till finansiering. Senare när företagets affärsverksamhet har inletts förbättras i allmänhet också det finansiella läget i och med att andra finansierare kommer med.

Eftersom den finansiering som Tekes beviljar är projektfinansiering, ska företaget ha ett visst på förhand planerat och budgeterat projekt, för vilket medfinansiering söks hos Tekes.

Eftersom den beviljade finansieringen innehåller statligt stöd, har för finansieringen utarbetats en ordning för statligt stöd, som Europeiska kommissionen har godkänt.

År 2012 fattade Tekes finansieringsbeslut om 1 639 projekt till ett belopp av sammanlagt 570 miljoner euro, varav 350 miljoner euro hänförde sig till företagens projekt.

Finnvera Abp

Finnvera kompletterar finansieringsmarknaden och främjar utvecklingen av företagsverksamheten, regionerna och exporten. Finnvera finansierar företag med lån, borgen, exportfinansieringstjänster och kapitalplaceringar. Bolaget beviljar speciellt små och medelstora företag lån och borgen. Till Finnveras exportfinansieringstjänster hör exportgarantier och specialborgen samt finansiering och ränteutjämning av Finlands Exportkredit Ab:s exportkrediter.

Bestämmelser om Finnveras syfte, uppgifter, verksamhetsprinciper och förvaltning finns i lagen om staten specialfinansieringsbolag (443/1998, ändrad flera gånger).

I lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) finns bestämmelser om sådan kredit-, borgens- och annan finan-

sieringsverksamhet hos Finnvera som syftar till att grunda, utveckla och förstora i synnerhet små och medelstora företag samt att förbättra deras verksamhetsbetingelser.

Finnvera kan i enlighet med de näringspolitiska mål som arbets- och näringsministeriet har godkänt göra kapitalplaceringar i fonder och direkt i målföretag. Särskild uppmärksamhet ska fästas vid kapitaliseringsbehovet i fråga om företag som inleder sin verksamhet och företag som befinner sig i begynnelsefasen av sin verksamhet. För kapitalplaceringsverksamheten har bildats tre dotterbolag till Finnvera: Veraventure Ab, Aloitusrahasto Vera Oy och Matkailunkehitys Nordia Oy.

Veraventure Ab fungerar både som en fond-i-fond som investerar i regionala fonder i aktiebolagsform och som förvaltningsbolag för Aloitusrahasto Vera Oy.

Aloitusrahasto Vera Oy bildades 2005 och syftet med dess verksamhet är att undanröja den diskontinuitet som råder mellan finansieringen av produktutvecklingsverksamhet och den finansiering som fås via privat kapitalplaceringsverksamhet. Aloitusrahasto Vera Oy är särskilt verksamt i företagsfinansieringens sådd- och startfas, där det ännu inte förekommer andra privata eller offentliga aktörer, eftersom de projekt som finansieras är små och mycket riskfyllda. Bolagets placeringar har avsevärt främjat grundandet av nya innovativa företag, snabbat upp deras tillväxt och påverkat tillgången till privat kapital och annan finansiering. I Finland uppgick år 2004 placeringarna i sådd- och startfasen till 26 miljoner euro. År 2012 hade summan stigit till 66 miljoner euro.

Aloitusrahasto Vera Oy har sedan bolaget bildades fått 1491 investeringsförfrågningar. Bolaget hade fram till utgången av 2012 gjort grundinvesteringar i sammanlagt 196 företag. I dess portfölj fanns i slutet av 2012 sammanlagt 139 målföretag och investeringarnas värde var cirka 80 miljoner euro. Privata kapitalplaceringar, affärsänglar och andra privata aktörer har placerat över 200 miljoner euro i fondens investeringsobjekt.

Aloitusrahasto Vera Oy:s balansomslutning den 31 december 2012 var 93,2 miljoner euro. Dess kapital består delvis av medel som staten beviljat, delvis av Finnvera Abp:s egna medel samt delvis av placeringar som gjorts

av privata investerare som är minoritetsaktieägare. Staten har finansierat Aloitusrahasta Vera Oy:s verksamhet genom kapitallån som har beviljats Finnvera Abp. Staten har för Aloitusrahasta Vera Oy:s verksamhet beviljat sammanlagt 49 miljoner euro i kapitallån.

Eftersom Finnvera Abp:s samtliga dotterbolag som bedriver kapitalplaceringsverksamhet är fonder med offentlig majoritet, tillämpas Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd på deras verksamhet. Aloitusrahasta Vera Oy:s verksamhet har notifierats till kommissionen enligt gemenskapens riktlinjer för statligt stöd för att främja riskkapitalinvesteringar i små och medelstora företag (2006/C 194/02), nedan *riskkapitalriktlinjerna*. Kommissionen utfärdade på basis av notifieringen ett beslut om stödordningen den 28 januari 2009. När det gäller andra fonder är utgångspunkten den att de är verk samma inom ramarna för kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (nedan *de minimisförordningen*) eller i syndikering med privata investerare enligt den marknadsekonomiska investeringsprincipen.

Finansieringsprodukter inom Finnvera Abp:s kapitalplaceringsverksamhet är aktiekapitalplaceringar och optionslån. Lånen kan också vara kapitallån. Placeringarna görs som minoritetsplaceringar och fondens ägarandel varierar mellan 10 och 40 procent. Den första placeringen kan uppgå till högst 500 000 euro.

Finlands Industriinvestering Ab

Industriinvestering är ett av staten helägt kapitalinvesteringsbolag, som gör investeringar direkt i företag och kapitalfonder. Dess verksamhet regleras i lagen om statsbolaget Finlands Industriinvestering Ab (1352/1999, ändr. 76/2007). Industriinvesteringens ändamål är att främja små och medelstora företags verksamhet genom att göra investeringar i första hand i kapitalfonder, men bolaget kan också göra investeringar direkt i målföretag särskilt vid sådana företagsprojekt som kräver risktagning på lång sikt. Industriinvestering ska främja särskilt finska företags verk-

samhet, men bolaget kan göra motsvarande investeringar också i utländska fonder och företag förutsatt att deras verksamhet främjar den ekonomiska utvecklingen i Finland. Industriinvesteringens verksamhet ska vara företagsekonomiskt lönsam på lång sikt.

Industriinvestering har gjort kapitalinvesteringar sedan 1995 på sammanlagt cirka en miljard euro. Bolaget skaffar sin finansiering genom sin egen inkomstfinansiering och staten har ökat bolagets aktiekapital för olika ändamål. Industriinvesteringens verksamhet är förenlig med marknaden. Kapitalinvesteringar i fonder och direkt i målföretag görs tillsammans med privata investerare och på samma villkor (pari passu). Industriinvesteringens investeringar är minoritetsinvesteringar.

2.2 EU-lagstiftningen och den internationella utvecklingen

Artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan *fördraget*) förbjuder medlemsstaterna att med hjälp av statliga medel bevilja stöd som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. För att ett stöd ska betraktas som förbjudet statligt stöd ska alla fyra ovan nämnda faktorer uppfyllas. Det ska för det första vara ett stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel. För det andra ska stödet ha beviljats selektivt, så att det gynnar vissa företag eller viss produktion. För det tredje ska det snedvrider konkurrensen. För det fjärde ska det vara ägnat att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

Enligt artikel 107.1 i fördraget är statligt stöd i princip förbjudet. I artikel 107.2 och 107.3 föreskrivs om olika stödåtgärder som betraktas som förenliga med den inre marknaden. Dessutom har kommissionen antagit en mängd rättsakter på lägre nivå, där dessa kriterier för godtagbarhet preciseras. De viktigaste anvisningarna som gäller nyetablerade företag är med avseende på kapitalplaceringsverksamheten riskkapitalriktlinjerna.

Enligt artikel 108.3 i fördraget ska kommissionen alltid underrättas på förhand om

en planerad stödordning. Kommissionen bedömer om stöden kan godkännas utifrån medlemsstatens förhandsanmälan. Medlemsstaten får inte genomföra stödordningen förrän kommissionen har fattat beslut om stödets förenlighet med den inre marknaden. Om medlemsstaten inte gör någon förhandsanmälan är stödet olagligt och kan återkrävas från företaget. Undantagna från förhandsanmäningsskyldigheten är dock stöd enligt kommissionens förordning (EG) nr 800/2008 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (nedan *allmänna gruppundantagsförordningen*) och de minimisförordningen.

Medlemsstaterna kan också planera en stödåtgärd så att den inte innehåller statligt stöd som förbjuds i artikel 107 i fördraget, eftersom åtgärden följer principen för en marknadsekonomisk aktör. Enligt den ger affärstransaktioner som utförs av offentliga organ eller företag inte motparten någon fördel och är därför inte statligt stöd, om de utförs under normala marknadsförhållanden. Under normala marknadsförhållanden befinner sig offentliga och privata placerare i en jämlik ställning och de gör placeringar på samma villkor, samtidig och en privat placerares åtgärd har en faktisk ekonomisk betydelse.

Riskfinansieringen innehåller ofta komplicerade strukturer och det finns därför skäl att granska vilken aktör ett eventuellt statligt stöd riktar sig till. Genom riskfinansiering är det möjligt att skapa incitament för placerare, så att de erbjuder stödberättigade företag riskfinansiering. Dessutom kan en eller flera finansieringsförmedlande organisation medverka. Statligt stöd kan alltså riktas till tre nivåer, dvs. till placerare, finansieringsförmedlare eller till de företag som det investeras i.

Europeiska unionens regler om statligt stöd håller som bäst på att moderniseras så att nya bestämmelser avses träda i kraft i mitten av 2014. De nuvarande riskkapitalriktlinjerna gäller fram till utgången av 2013, men kommissionen har föreslagit att de ska förlängas med ett halvår.

I de flesta EU-länder tillämpas stödordningar för säkerställande av tillgången på kapitalfinansiering i tidiga faser. Utöver de na-

tionella stödordningarna tillämpas i många medlemsländer dessutom regionala riskkapitalstöd.

De flesta riskkapitalstöd är förenliga med riskkapitalriktlinjerna eller den allmänna gruppundantagsförordningen. Som undantag från detta görs vissa småskaliga offentliga eller offentligt stödda kapitalplaceringar i tidig fas med stöd av antingen de-minimisförordningen (högst 200 000 euro) eller innovationsstöd till nystartade innovativa företag (högst 1 000 000 euro).

De flesta stödordningar baserar sig på en fond-i-fond-modell, där offentliga pengar placeras i privata fonder för tidig fas. I allmänhet görs placeringarna i fonderna paripassu, dvs. på samma villkor som för privata placerare. I några stödordningar utnyttjas asymmetri, där den offentliga sektorn antingen bär en litet större del av förlusten eller avgränsar sina eventuella vinster till en på förhand definierad fast avkastning.

Majoriteten av fonderna drivs på marknadsmässiga villkor, endast i cirka en femtedel av stödordningarna deltar offentliga aktörer på något sätt i den egentliga investeringsverksamheten eller i administrationen av målföretagen.

Oftast görs offentligt stödda kapitalplaceringar i målföretag enligt EU:s definition av små och medelstora företag i deras startfas eller tidiga fas. Placeringarnas storlek varierar i någon mån beroende på stödordningen, men är i allmänhet cirka 500 000—2 000 000 euro. Dessutom tillämpas i flera länder antingen bidrag, lån eller start- och förutredningsstöd i kapitalplaceringsform, vars storlek är cirka 50 000 euro. Den ägarandel i målföretaget som erhållits i och med en offentligt stödd placering begränsas i regel till under 50 procent. Med undantag av startfasen och/eller en liten första placering (under 500 000 euro) underskrider det offentliga kapitalets andel under placeringsomgången alltid 50 procent.

I placeringsverksamheten utnyttjas i allmänhet flera olika kapital- och låneinstrument. I Frankrike tillämpas dessutom en stödordning där riskkapitalfonder kan ansöka om borgen för en del av sina placerade kapital.

I större utsträckning används riskkapitalstöd i England, Tyskland och Holland, där man huvudsakligen tillämpar en fond-i-fondmodell. I Holland baserar sig kapitalplaceringsprogrammet för nyetablerade innovationsföretag på en asymmetrisk riskfördelningsmodell, där privata placerare först återbetalas kapitalet i förhållandet 80/20. Vinsterna fördelas också i förhållandet 80/20. Som finansieringsinstrument använder staten lån och undviker då att delta i beslutsfattandet på företagsnivå. I England har dessutom tillämpats olika skatteincitament för såväl placerare som målföretag. I några länder där den privata riskkapitalmarknaden för tidig fas inte är särskilt utvecklad eller där man väsentligen vill sätta fart på dess utveckling, placeras offentligt kapital också direkt i målföretagen. I Norge och Irland görs direkta kapitalplaceringar av finansiärer som motsvarar Tekes.

Finansministeriet har berett en regeringsproposition, som genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010. När det lagförslag som ingår i propositionen träder i kraft kan det försvåra insamlingen av medel till småskaliga kapitalfonder. Lagstiftningen om förvaltare av alternativa investeringsfonder kommer att förutsätta auktorisation för de fondförvaltare som samlar in kapital till sin fond från icke-professionella investerare. Avsikten är att ge Finansinspektionen möjlighet att bevilja undantag från auktorisationsvillkoret och på så sätt minska små aktörers administrativa börda.

2.3 Bedömning av nuläget

Till följd av en aktiv och långsiktig närings- och innovationspolitik har i Finland utvecklats en gynnsam miljö för nya innovativa tillväxtföretag som producerar många och högkvalitativa företagsidéer och företagsembryon. Trots det har endast några enstaka finländska tillväxtföretag under den senaste tiden kommit att höra till de internationellt snabbast växande företagen. Ett fullständigt utnyttjande av tillväxtpotentialen förutsätter

ett långsiktigt program, där man på bred front aktiverar tillväxtviljan, tillväxtföretagarna och kapitalplaceringsmarknaden.

En fungerande kapitalplaceringsmarknad för nyetablerade företag är en förutsättning för uppkomsten och utvecklingen av nya företag som siktar på tillväxt och internationalisering och för den kommersialisering av innovationer och teknologier som sker med stöd av dem. Tillväxtnöjligheterna begränsas dock av bristen på riskfinansiering och den utvecklingsinsats som kunniga riskfinansiärer och erfarna affärsproffs ger. Betydande finländska kapitalplacerare har lämnat den finska marknaden under de senaste åren och tillräckligt många nya har inte kommit i stället.

Regeringen har som mål att utveckla den offentliga kapitalplaceringsverksamheten och öka risktagningen i företagsfinansieringen i syfte att öka antalet tillväxtföretag och skapa arbetstillfällen. Arbetsgruppen ICT 2015 ansåg det som en viktig utvecklingsåtgärd att man i Finland bildar nya, privata kapitalfonder för tidig fas som drivs enligt en asymmetrisk modell. Enligt arbetsgruppen bör målet vara att få finländska och utländska placerare att återgå till placeringsverksamhet för tidig tillväxt och att möjliggöra uppkomsten av fonder med stark branschkunskap och yrkeskunskap som investerar i Finland.

Veraventure Ab och Aloitusrahasto Vera Oy gör fondplaceringar och direkta kapitalinvesteringar i nya tillväxtföretag. I detta avseende kommer de att vara verksamma på samma marknader och är delvis också finansiärer av samma företag som Tekes. Industriinvestering Ab koncentrerar sig i sina kapitalinvesteringar på direkta investeringar och fondplaceringar i hemlandet och internationellt. Industriinvestering administrerar bolaget Kasvurahastojen Rahasto Ky, som placerar i sådana venture capital-fonder och företagsarrangemangsfonder för tillväxtfaser som är verksamma i Finland. Placerare i fonden är utöver Finlands Industriinvestering Ab finländska arbetspensionssammanslutningar. Fondens storlek är 135 miljoner euro. Industriinvesterings andel av fonden uppgår till 54 miljoner euro och arbetspensionsbolagens andel till 81 miljoner euro. Kasvurahastojen Rahasto Ky:s investeringsperiod upphör i de-

cember 2013. Som en del av tillväxtfinansieringsprogrammet kapitaliseras Industriinvestering årligen med 30 miljoner euro. Avsikten är att bilda en ny fond för tillväxtfonder som ska fortsätta Kasvurahastojen Rahasto Ky:s verksamhet.

Ur det nyetablerade företags synvinkel är det primära behovet att få finansiering och det har i regel ingen betydelse vilken organisation som beviljar finansieringen och var i statsförvaltningen den är placerad. Beroende på företags situation kan dess behov av finansiering också variera.

Enligt Pääomasijoitusyhdistys ry:s statistik fick finländska företag i tidig fas 79 miljoner euro i kapitalplaceringar år 2012. Jämfört med 2011 ökade placeringarnas värde med tre miljoner euro, men understeg det årliga medeltalet för åren 2008—2012, som var 90 miljoner euro.

Under åren 2008—2012 fick de finländska företagen i tidig fas sammanlagt 524 miljoner euro i kapitalplaceringar. Under toppåret 2008 fick företagen kapitalplaceringar till ett värde av 114 miljoner euro och efter det har placeringsvolymen sjunkit. Kapitalplaceringarna hänförs enligt antalet placeringar och målföretag främst till företag i startfasen och företag i tidig tillväxt. Företagen i såddfasen fick endast åtta procent av de placeringar som riktades till företag i tidig fas, medan företagen i startfasen fick 58 procent och företagen i tidig tillväxt 33 procent av kapitalplaceringarna.

De privata kapitalfondernas andel av kapitalplaceringarna under tidig fas har minskat och det är svårare än tidigare för fonder som investerar i företag i tidig fas att samla in medel. År 2008 placerade privata kapitalfonder 90 miljoner euro i nystartade företag. År 2012 hade summan minskat till 40 miljoner euro. Samtidigt har andelen allmänna medel i de kapitalplaceringsfonder som investerar i tidig fas ökat. Utan de offentliga aktörernas deltagande skulle det finansiella läget för företag i tidig fas vara betydligt svårare än nu.

Fastän antalet företag i såddfasen är störst, lockar de minst kapitalplaceringar på grund av den höga risk som är förknippad med dem. Offentlig kapitalfinansiering behövs för att dela risken, så att privata placerare kan

lockas att söka lovande företag i groddfasen som placeringsobjekt.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Mål

Statens roll i utvecklingen av kapitalplaceringsmarknaden för företag i tidig fas behöver stärkas på lång sikt. Målet är att få privata placerare att återgå till riskplaceringar i tidig fas. Föremål för statens fondplaceringar ska vara privata och företagardrivna förvaltningsbolags fonder.

Med nyetablerade företag avses i regel företag som nyligen har inlett sin verksamhet, huvudsakligen är yngre än sex år och vars produkter eller affärsmodell fortfarande befinner sig i utvecklingsfasen och som har en liten omsättning och inte har fått ett genombrott på den internationella marknaden.

Tyngdpunkten i Tekes verksamhet ligger på nya tillväxtföretag, vilkas andel utgör cirka en tredjedel av Tekes företagsfinansiering. Tekes har i Finland den mångsidigaste kompetensen när det gäller finansiering för innovativa företag som siktar på den internationella marknaden. Tekes har också en central roll i utvecklingen av tillväxtföretagens verksamhets- och aktörmiljö, som Tekes stöder med sina program och sin projektfinansiering.

I den kommande fondverksamheten är det meningen att utöver den sedvanliga fondplaceringsmodellen tillämpa nya verksamhetsmodeller, där det tas hänsyn till att företag i olika branscher till sin natur avviker från varandra, att det finns olika placeringspartner och att det är fråga om placeringsverksamhet för tidig fas. Som exempel på verksamhetsmodeller kan nämnas affärsängelsfonder, produktplaceringsfonder för kreativa branscher, fonder inom Vigo-acceleratorsprogrammet och fonder som investerar i stora företags spinoff-företag.

Tekes ska vid behov kunna använda sig av en asymmetrisk riskfördelningsmodell för att få privat kapital till kapitalfonderna.

3.2 De viktigaste förslagen

Statens kapitalplaceringsverksamhet för tidig fas ska koncentreras till Tekes. Detta ska genomföras så att Tekes kan inleda fondplaceringarna vid början av 2014. För verkställandet av placeringarna i praktiken ska bildas ett aktiebolag som styrs av Tekes.

Placeringsinstrumenten ska vara fondplaceringar i form av eget och främmande kapital samt borgen för att delvis ersätta de förluster som fonderna eventuellt orsakar privata placerare. Utvecklingen av finansieringen och dess kommande struktur ska styras av Europeiska unionens regler om statligt stöd, särskilt den allmänna gruppundantagsförordningen och riskkapitalriktlinjerna.

För kapitalplaceringsverksamheten för tidig fas ska bildas ett av staten helägt aktiebolag, som ska ägarstyras av Tekes. Finansieringen av det bolag som ska bildas för kapitalplaceringsverksamheten ska skötas via statsbudgeten, så att Tekes anvisas ett anslag som kan användas för placeringar i kapitalfonder och allmänna kostnader i anslutning till verksamheten.

Tekes ska inleda beredningen av en ny stödordning för kapitalplaceringsfonder som investerar i företag i tidig fas i enlighet med de gällande reglerna om statligt stöd. För stödordningen ska vid behov ansökas om kommissionens godkännande genom en ansökan om statligt stöd i början av 2014. Tekes mål är en stödordning, som säkerställer den offentliga riskkapitalfinansieringens kontinuitet för lovande finländska tillväxtföretag i tidig fas.

Under 2013 ska säkerställas en fortsättning på Aloitusrahasto Vera Oy:s nuvarande stödordning, som gäller fram till utgången av 2013. Bolaget ska fortsätta sin grundinvesteringsverksamhet till utgången av 2017 för att säkerställa kapitalinvesteringar i nyetablerade företag. Efter 2017 ska fonden koncentrera sig enbart på uppföljningsinvesteringar och därefter på att dra sig ur investeringarna. För fondens stödordning för riskkapitalinvesteringar ska ansökas om förlängning under 2013 för att säkerställa att dess verksamhet fortsätter.

Veraventure Ab fortsätter till utgången av 2013 placeringarna i de fonder för tidig fas som privata placerare kan uppmuntras till genom en asymmetrisk riskfördelningsmodell. Tekes ska också fortsätta de placeringar i Vigo-fonderna som Veraventure Ab har inlett. Veraventure Ab:s placeringar i och placeringsförbindelser med de s.k. Vigo-fonderna och fonderna för tidig fas ska överföras på ett statsägt och av Tekes administrerat bolag, som bildas senare.

Tekes sköter i fortsättningen den kapitalplaceringsverksamhet som baserar sig på ordningen för statligt stöd och Industriförsäkring den kapitalplaceringsverksamhet som bedrivs på marknadsmässiga villkor. Finnvera ska efter en övergångsperiod inte bedriva kapitalplaceringsverksamhet. På så sätt främjas det att arbetsfördelningen mellan de statliga aktörerna förtydligas och förenklas.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

I statsbudgeten för 2014 förelås under moment 32.20.89 för Tekes 20 miljoner euro för kapitalplaceringsverksamhet. Motsvarande summa har avdragits från moment 32.20.83 Lån för forsknings- och innovationsverksamhet. Tekes ska under ramperioden årligen använda högst 20 miljoner euro för kapitalplaceringar. Anslaget ska placeras i kapitalfonder, som investerar i nyetablerade företag. För att få privata placerare med i fonderna för tidig fas har det företag som ska bildas möjlighet att använda en asymmetrisk riskfördelningsmodell.

Målet är att de privata placeringarna i kapitalfonderna ska vara i samma storleksklass som de offentliga placeringarna och att utbudet av riskfinansiering för nyetablerade företag årligen ska öka med i genomsnitt 40 miljoner euro under utvecklingsperioden. Målet på medellång sikt är att det i Finland ska uppstå framgångsrika förvaltningsbolag som har möjlighet att samla in privata placeringar från utlandet, vilket ökar utbudet av riskfinansiering för nyetablerade företag.

4.2 Konsekvenser för företagen

Propositionen förbättrar framför allt startande och nystartade tillväxtorienterade företags möjligheter att få finansiering, som på grund av den ekonomiska recessionen har försvagats särskilt under de senaste åren. Tillgången på riskfinansiering stärker förutsättningarna för innovativa företags tillväxt och internationalisering, vilket i ett längre perspektiv främjar näringsstrukturens förnyelse, stärker exporten och ger upphov till nya arbetstillfällen. Ett ökat antal tillväxtorienterade och tillväxtdugliga företag främjar samtidigt efterfrågan på företagsfinansiering och förbättrar därigenom förutsättningarna för finansieringsmarknadens utveckling.

Tillgången på riskfinansieringen stärker incitamenten att bli företagare och främjar därigenom den allmänna företagsamhetskulturen. Stärkandet av företagsamheten och företagsverksamheten är i sin tur ägnat att främja konkurrensen mellan företagen på marknaden.

Nya tillväxtföretag uppstår huvudsakligen i informations- och kommunikationsteknikbranscherna. Nya tillväxtföretag väntas också uppstå i sektorer som producerar innovativa lösningar för bemötande av utmaningarna inom t.ex. miljöskydd och hälso- och sjukvård.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i en arbetsgrupp tillsatta av näringsministern. I arbetsgruppen har ingått representanter för arbets- och näringsministeriet, Tekes och Finnvera.

Om propositionen har begärts utlåtanden av följande organisationer: finansministeriet, statsrådets kansli, justitieministeriet, Finnvera Abp, Finlands Industriinvestering Ab, Tekes, Konsument- och Konkurrensverket, Institutet för de inhemska språken, Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra, Finlands Näringsliv EK, Företagarna i Finland, Teknologiateollisuus - Teknologindustri ry, Finansbranschens centralförbund ry, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Fiban - Suomen yksityissijoittajat ry och Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry.

Enligt de utlåtanden som kom in stöddes propositionen i huvudsak och ansågs motiverad. Speciellt fäste man uppmärksamhet vid förverkligandet av konkurrensneutraliteten. Institutet för de inhemska språken fokuserade i sitt utlåtande på namnändringen av Tekes. Enligt institutet bör kortformen inte ingå i det officiella namnet, eftersom dess innehåll inte är förståeligt för allmänheten och det inte följer den princip om god service som grundlagen förutsätter.

De utlåtanden som kommit in har i den mån det varit möjligt beaktats i den fortsatta beredningen. I synnerhet förverkligandet av konkurrensneutraliteten kommer i fortsättningen att ägnas uppmärksamhet. Trots utlåtandet från Institutet för de inhemska språken föreslås det i propositionen att Tekes officiella namn ska vara Innovationsfinansieringsverket Tekes. Tekes är ute i världen på alla språk känt som just Tekes. Tekes har varit verkets namn i kortform ända sedan 1985, då det bildades av det finska namnet *teknologian kehittämisskeskus*. Man vill nu ändra verkets officiella namn, så att det motsvarar den nuvarande verksamheten, som bäst beskrivs som innovationsfinansiering. Enbart Innovationsfinansieringsverket skulle kunna bli okänt för den stora allmänheten, vilket också det strider mot en god förvaltning. Innovationsfinansieringsverket Tekes beskriver verkets verksamhet och associerar dess verksamhet med den etablerade kortformen, som har ett varumärkesvärde.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den. Under moment 32.20.89 i budgetförslaget föreslås att Tekes ska beviljas 20 miljoner euro för kapitalplaceringsverksamhet. Motsvarande summa har dragits av från Tekes moment 32.20.83.

Europeiska unionens regler om statligt stöd håller som bäst på att ändras. Avsikten är att de nuvarande reglernas giltighetstid ska förlängas från den ursprungliga med sex månader fram till mitten av 2014. De nya reglerna ska alltså träda i kraft vid början av juli 2014.

För närvarande finns endast utkast till de kommande reglerna om statligt stöd. Om den statsstödsåtgärd som föreslås i denna proposition ska göras antingen en anmälan enligt gruppundantagsförordningen eller en notifiering enligt riskkapitalriktlinjerna. Statsstödsåtgärden får inte verkställas förrän kommissionen har gett sitt godkännande.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

Rubrik. Lagens rubrik föreslås bli ändrad på grund av ändringen av Tekes namn. Tekes nuvarande namn Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer föreslås bli ändrat till Innovationsfinansieringsverket Tekes. Som kortform föreslås enbart Tekes.

1 §. Organisatorisk ställning. I 1 § föreslås en ändring på grund av namnändringen av Tekes.

2 §. Verksamhetens syfte. I paragrafen föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

3 §. Tekes uppgifter. I paragrafen föreskrivs om Tekes uppgifter. I 1 mom. föreslås det att till Tekes uppgifter fogas främjande kapitalplaceringsmarknadens utveckling. Enligt den gällande lagen ska utvecklingscentralen genom sin sakkunskap och finansieringsverksamhet främja såväl utvecklingen av teknologier och innovationer som ett omfattande utnyttjande av forsknings- och innovationsverksamhetens resultat i näringsverksamheten och arbetslivet samt på annat håll i samhället.

Tekes ska ansvara för hela den offentliga finansieringen för företag i tidig fas. Verket ska främja kapitalplaceringsmarknadens utveckling för företag i tidig fas i Finland.

För kapitalplaceringsverksamheten ska bildas ett av staten helägt och av Tekes ägarstyrt aktiebolag med specialuppgifter. Det ska vara ett förvaltningsbolag, som bereder, genomför och förvaltar placeringar i fonder som investerar i företag i tidig fas. Om bolaget ska utfärdas en särskild lag. Enligt den preliminära tidtabellen ska bolaget bildas i slutet av 2013 så att investeringsverksamheten kan inledas i början av 2014.

I 2 mom. föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

Enligt 3 mom. ska Tekes också få sköta en del av de uppgifter som hänför sig till det in-

ternationella forsknings- och innovations-samarbetet genom att administrera ett aktiebolag som bildats för dessa uppgifter. Behovet av ett sådant arrangemang har uppstått i det internationella samarbetet och speciellt inom ramen för Europeiska unionen i forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten. I praktiken har Tekes inte själv kunnat ta något betydande internationellt samordningsansvar i projekt som omfattar hela EU och inte kunnat inleda innovativa internationella samfinansierade projekt med andra finansiärer när villkoren för verksamheten har varit bindande för statens verksamhet i ämbetsverksform. Tekes ska som en jämbördig aktör kunna förbinda sig även mycket snabbt. Statens forbundna budgetförfarande är relativt långsamt och brutto-principen i inkomster och utgifter och det att verksamheten är bunden vid kalenderår är inte tillräcklig flexibelt i lägen där det bör vara möjligt att binda sig vid verksamhetsmodeller antingen tillsammans med internationella partnerfinansiärer eller vid projekt som ett statligt ämbetsverk inte kan gå med i. Sådana är till exempel gemensamma företag enligt artiklarna 185 och 187 i fördraget, som ett statligt ämbetsverk inte alls kan gå med i. Årligen kommer dessa internationella samprojekt endast att utgöra en bråkdel av Tekes uppgifter och de innebär ingen väsentlig utläggning av offentliga uppgifter eller finansiering från ämbetsverket och medför inga risker för statsfinanserna.

I 4 mom. ska föreskrivas om utvecklingscentralens möjlighet att producera administrativa stödtjänster till de aktiebolag som centralen administrerar. I prissättningen av tjänsterna ska lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) följas.

3 a §. Konkurrensutsättning för små och medelstora företags räkning. I paragrafen föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

4 §. Ledningen av Tekes. I 1 och 2 mom. föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

I 3 mom. föreskrivs det om hur generaldirektören genom arbetsordningen kan överföra beslutanderätt på någon annan tjänsteman vid utvecklingscentralen. Eftersom Tekes också har anställda i arbetsavtalsförhållande, föreslås det att bestämmelsen ändras så att det ska vara möjligt att överföra beslutanderätt också till andra än personer i tjänsteförhållande. Vid överföring av beslutanderätt ska dock beaktas att uppgifter som förutsätter utövning av offentlig makt inte kan överföras på en person som inte är i tjänsteförhållande.

I 4 mom. ska det föreskrivas om generaldirektörens rätt att avgöra ett ärende. I paragrafen föreslås ändringen att generaldirektören i enskilda fall ska kunna förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars ska avgöras av någon annan person som står i anställningsförhållande till Tekes.

5 §. Tekes direktion. I paragrafen föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

6 §. Direktionens uppgifter. Till paragrafen ska fogas ett nytt 3 mom., vilket betyder att det nuvarande 3 mom. blir 4 mom. Till direktionens uppgifter ska fogas beslutande om ägarstyrningen av de aktiebolag som Tekes administrerar. Eftersom direktionen även i övrigt har till uppgift att besluta om Tekes allmänna verksamhetslinjer och om effektmål och övriga mål, är det naturligt att direktionen i och med denna nya uppgift också ska besluta om riktlinjerna för ägarstyrningen.

7 §. Delegationen för Tekes. I paragrafen föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

9 §. Närmare bestämmelser om förvaltningen. I paragrafen föreslås en ändring enbart på grund av namnändringen av Tekes.

Lagen föreslås för bestämmelsernas del träda i kraft vid början av 2014.

1.2 Lagen om statens helägda aktiebolag som placerar riskfinansiering i kapitalfonder för tidig fas

1 §. Aktiebolagets syfte.

Syftet med bildandet av bolaget är att korrigera bristen på riskkapital på kapitalmarknaden. Via grundandet av ett företag kan statens roll stärkas i syfte att på lång sikt skapa

en kapitalplaceringsmarknad som koncentrerar sig på företag i tidig utvecklingsfas. Bolaget ska delta i utvecklingen av kapitalplaceringsmarknaden via fondplaceringar. Avsikten är att få privata placerare att återgå till riskplaceringar under tidig fas. Bolaget är endast verksamt där det råder marknadsbrist. Bolaget fäster särskild vikt vid att dess verksamhet inte orsakar marknadsstörningar.

2 §. Bolagets uppgift. Enligt propositionen ska bolaget främja nyetablerade företags affärsverksamhet genom att göra placeringar i kapitalfonder. Enligt regeringens principriktlinjer avstår staten gradvis från direkta investeringar i företag i tidig fas och koncentrerar sig på placeringar i kapitalfonder.

Bolaget ska göra placeringar i vinstsyftande kapitalfonder för tidig fas som sköts på affärsrättsliga grunder. Genom att privata placerare kommer med säkerställt ett beslutsfattande som baserar sig på avkastningsförväntningen. Av fondernas kapital samlas i regel minst hälften in från privata källor. I fonder som investerar i den allra tidigaste fasen, kan statens andel av fonden vara större, dock alltid med beaktande av begränsningarna enligt EU:s regler om statligt stöd. Bolaget kan också bilda en fond och konkurrensutsätta förvaltningen av den. Bolaget väljer placeringsobjekt genom att konkurrensutsätta kapitalfonderna. Bolaget har också möjlighet att konkurrensutsätta villkoren för fondplaceringarna. Bolaget gör endast placeringar i de bästa kapitalfonderna, som har en på avkastningsförväntningar baserad placeringspolitik och konkurrenskraftiga villkor. På så sätt säkerställs det att de statliga medlen används så effektivt som möjligt.

Bolaget ska som placerare kunna vara tyst bolagsman i kapitalfonder i kommanditbolagsform, vilket är etablerad praxis i kapitalplaceringsbranschen. I kapitalplaceringsfonder i aktiebolagsform kan bolaget vid aktieemission teckna bolagets aktier eller med andra placeringsinstrument, t.ex. med vinstandelslån, delta i kapitaliseringen av bolaget. Bolaget ska ha möjlighet att bevilja kapitalfonden lån i form av främmande kapital. Bolaget ska kunna bevilja lånet utan säkerheter. Återbetalningen av lånet samt avkastningen kan vara beroende av hur fonden drar sig ur målföretagen. Bolaget ska också ha möjlighet

att ställa borgen för att ersätta privata placerare för eventuella förluster i fonderna. En omfattande användning av placerings- och finansieringsinstrument ger olika kapitalfonder flexibilitet och möjlighet för bolaget att utveckla marknaden.

När bolaget utvecklar kapitalplaceringsmarknaden försöker det också aktivt hitta lösningar för att avhjälpa den marknadsbrist som förekommer i finansieringen av nyetablerade företag inom olika branscher samt att få privata placerare att bidra till att avhjälpa marknadsbristen. Bolaget ska t.ex. kunna bilda eller vara placerare i fonder som har specialiserat sig på produktplaceringar i företag inom kreativa branscher, placeringar tillsammans med affärsänglar enligt den s.k. matchningsprincipen eller i branschspecifika storföretagsfonder.

3 §. *Organisering.* Enligt 1 mom. är bolaget helägt av staten och det hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Bolaget bildas och det kapital som placeras i det kommer från det anslag i statsbudgeten som har anvisats för detta ändamål. Också den finansiering som ska användas för placeringarna kommer till bolaget från det anslag som årligen reserverats för det i statsbudgeten.

Enligt 2 mom. ska Tekes svara för ägarstyrningen av bolaget på det sätt som föreskrivs i lagen om statligt bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007). Enligt 1 § i den lagen tillämpas lagen på beslutsfattande som gäller statens bolagsinnehav och på statens ägarstyrning i bolag med statlig majoritet och i statens intressebolag. Såsom ovan konstaterades, ska bolaget vara helägt av staten, och ovannämnda lag ska därför tillämpas på bolagets beslutsfattande som gäller bolagsinnehav och ägarstyrning. I 6 § i lagen om bolagsinnehav föreskrivs om det fall när administreringen av aktier som tillhör staten genom ett beslut av riksdagen har anförtrots ett visst ämbetsverk. Ämbetsverket har då den behörighet och de uppgifter som med stöd av 4 och 5 § i den lagen ankommer på statsrådet och det ministerium som svarar för ägarstyrningen, och för ämbetsverket gäller samma begränsningar som med stöd av 3 § och 4 § 2 mom. gäller för statsrådet. Eftersom det föreslås att administreringen av bolaget ska an-

förtros Tekes, har Tekes då den behörighet som ovan konstaterats. Bestämmelserna är i detta avseende desamma som i lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT (953/2010).

Tekes direktion ska svara för ägarstyrningen av bolaget. Tekes direktion ska svara för förordnandet av statens representanter till bolagsstämman samt ge instruktioner om bl.a. valet av styrelsemedlemmar på bolagsstämman. Styrelsen ska ha 3—7 medlemmar, varav majoriteten ska vara utanför Tekes stående professionella inom kapitalplaceringsbranschen eller representanter för affärslivet. Styrelsen väljer bolagets verkställande direktör.

Tekes direktion ska ge riktlinjer för bolagets placeringspolitik till bolagsstämman eller via styrelsearbetet. Bolagets styrelse fastslår placeringspolitiken enligt anvisningarna. Den placeringspolitik som bolaget följer kan ändras när marknadsläget det kräver.

Besluten om fondplaceringar fattas av bolagets styrelse. Placeringsbesluten ska följa bolagets placeringspolitik. I fondvalet bedöms förvaltningsbolagets placeringsstrategi och dess förmåga att utveckla företagen på ett för fondplaceringarna fördelaktigt sätt. Fonderna fattar självständigt besluten om investeringar i målföretagen enligt sin investeringsstrategi.

4 §. *Ekonomiska verksamhetsprinciper.* I mom. 1 föreslås när det gäller bolagets ekonomiska verksamhetsprinciper en bestämmelse om att bolaget inte drivs med vinstsyfte. Såsom ovan konstaterats, har bolaget som syfte att utveckla kapitalplaceringsmarknaden genom att avhjälpa brister som förekommer i utbudet av finansiering för nyetablerade företag. Detta syfte inbegriper redan i sig att verksamheten är förenad med affärs-ekonomiska risker. Redan det att staten börjar utveckla finansieringsmarknaden, som traditionellt är beroende av privata aktörers aktivitet, ger vid handen att den inte fungerar på ett samhällets synvinkel önskvärt sätt.

I den här föreslagna kapitalplaceringsverksamheten är det fråga om en statlig stödåtgärd där ett blivande aktiebolag verkställer en ordning för statligt stöd genom att placera allmänna medel i fonder.

Den affärsekonomiska lönsamheten i bolagets verksamhet främjas dock av att bolaget agerar tillsammans med privata aktörer. Föremål för bolagets placeringsverksamhet är fonder där i princip hälften består av privata aktörers placeringar. Fonderna fattar investeringsbesluten i avkastningssyfte. Detta betyder att också privata aktörer börjar tro på att fonden är lönsam åtminstone under en viss period, vilket naturligtvis även påverkar valet av placeringar.

I 2 mom. ska föreskrivas om finansieringens asymmetri. Med asymmetri avses att bolaget i fråga om enskilda placeringar kan godkänna sämre finansieringsvillkor än privata placerare. Dessa villkor som är sämre än för privata placerare ska i första hand hänföras till den eventuella avkastning som placeringarna ger. Då nöjer sig bolaget t.ex. med att en privat placerare får en större andel av placeringens avkastning. Bolaget ska ha möjlighet att ta en större risk än privata placerare. När fonderna då återbetalar medel till placerarna ges de privata placerarna företräde till de återkommande kassaflödena. Bolaget ska också kunna ställa borgen för att ersätta privata placerare för de eventuella förluster som fonderna har orsakat dem.

När bolaget enligt den föreslagna bestämmelsen kan godkänna asymmetriska finansieringsvillkor, förpliktar bestämmelsen inte till ett sådant förfarande utan möjliggör det och bolaget ska alltid överväga på vilka villkor de enskilda placeringarna görs. Vid detta övervägande ska syftet för bolagets verksamhet enligt 1 §, dvs. att utveckla kapitalplaceringsbranschen, speciellt med beaktande av nyetablerade företags behov, beaktas. Mot denna bakgrund ska bolaget bedöma om det i enskilda fall förutsätter att bolagen binder sig vid sämre placeringsvillkor än privata placerare. I verksamheten ska fästas särskild vikt vid att en jämlik konkurrenskonstellation bevaras på marknaden och att de eventuella asymmetriska finansieringsvillkoren inte snedvrider marknaden. Möjligheten till asymmetriska finansieringsvillkor innebär att Europeiska unionens bestämmelser om statligt stöd också ska tillämpas, eftersom privata placerare på det här sättet får en bättre avkastning än de skulle få i ett normalt marknads läge. Eftersom den fördelen kommer via

statlig verksamhet och statliga medel, anses det att den privata placeraren ges statligt stöd.

För stödordningen ska ansökas om kommissionens godkännande genom en anmälan om statligt stöd.

I 3 mom. ska föreskrivas om förlustersättning till bolaget. Eftersom bolaget kan tillämpa en asymmetrisk riskfördelning, är avkastningarna av placeringarna begränsade. Därför är det sannolikt att bolagets inkomster inte kommer att täcka utgifterna för verksamheten och att bolagets verksamhet blir förlustbringande, om inkomsterna blir mindre än normalt. Syftet med bolagets verksamhet medför redan i sig en större förlustrisk än normalt. Därför föreslås det att staten ska ersätta bolaget för de förluster som eventuellt uppstår av dess verksamhet, för att bolagets fortsatta verksamhet ska kunna tryggas. Avsikten med ersättningen är att täcka de förluster som orsakas på grund av den asymmetriska riskfördelningen. Samtidigt säkerställs det att bolaget effektivt kan använda de medel som placerats i det för bolagets placeringsverksamhet.

5 §. Förhållande till allmänna förvaltningslagar. Eftersom bolagets uppgifter är offentliga förvaltningsuppgifter som avses i 124 § i grundlagen, ska iakttagandet av rättssäkerheten och kraven på god förvaltning säkerställas genom bestämmelser. I 1 mom. ska föreskrivas att i bolagets beslutsfattande som gäller kapitalplaceringar och borgen och i beredningen av dem ska tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

6 §. Ansvarsfrågor. Eftersom det vid tillämpningen av denna lag är fråga om att anförtro en förvaltningsuppgift till andra än myndigheter enligt 124 § i grundlagen, ska i denna paragraf ingå en bestämmelse om personalens tjänsteansvar. På bolagets personal och organ ska tillämpas straffrättsligt tjänsteansvar i de uppgifter som betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter. Sådana uppgifter är beslut som hänför sig till placeringsverksamhet och borgen och beredningen av

dem. Bestämmelsen ska också gälla bolagets verkställande direktör och styrelsemedlemmar.

Eftersom bolagets personal och ledning handlar under tjänsteansvar ska, i fråga om skadeståndsskyldigheten, på dem tillämpas de bestämmelser i skadeståndslagen (412/1974) som gäller tjänstemän. I detta avseende åsidosätter denna lag i egenskap av speciallag aktiebolagslagen (624/2006), som annars i egenskap av allmän lag tillämpas på bolagets verksamhet.

7 §. Närmare bestämmelser. Närmare bestämmelser om detaljerna i stödordningen, såsom tillämpningen av asymmetri, ska kunna utfärdas genom förordning av statsrådet. I synnerhet om stödordningen enligt de gällande reglerna om statligt stöd ska notifieras, finns det skäl att utfärda närmare bestämmelser om grunderna för den genom förordning av statsrådet. Genom förordning ska eventuellt utfärdas bestämmelser endast om grunderna för stödordningen, inte om detaljerna.

8 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. En förordning av statsrådet ska utfärdas genast när det är möjligt beroende på en eventuell anmälan eller notifiering till kommissionen.

1.3 Lagen om ändring av 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag

I 6 § föreslås en ändring på grund av namnändringen av Tekes.

1.4 Lagen om ändring av 6 och 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

I 6 och 10 § föreslås en ändring på grund av namnändringen av Tekes.

1.5 Lagen om ändring av 6 § i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och

utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015

I 6 § föreslås en ändring på grund av namnändringen av Tekes.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I statsrådets förordning om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (1146/2008) föreskrivs närmare om utvecklingscentralens och direktionens uppgifter. På grund av namnändringen av ämbetsverket och de ändringar som föreslås i 3 och 6 § ska motsvarande ändringar även göras i statsrådets förordning om utvecklingscentralen (1146/2008). Eftersom på grund av namnändringen nästan varje paragraf ska ändras, är det för tydlighetens skull nödvändigt att utfärda en helt ny statsrådsförordning, där innehållet motsvarar den gällande statsrådsförordningen.

Närmare bestämmelser om kapitalplaceringens verksamheten kommer också att utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om beviljande, utbetalning och användning av den finansiering som Tekes beviljar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet föreskrivs i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (298/2008, nedan finansieringsförordningen). Denna finansieringsförordning grundar sig på Gemenskapens rambestämmelser för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation (2006/C 323/01) (nedan FoUI-rambestämmelserna) och gäller fram till utgången av 2013. En ny förordning av statsrådet avses bli utfärdad 2014, genast när de nya rambestämmelserna för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation träder i kraft.

3 Ikraftträdande

Lagförslagen 1 och 3—5 avses träda i kraft vid början av 2014. Lagförslag 2 avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Eftersom kapitalplaceringsverksamhet betraktas som en statlig stödåtgärd, måste den antingen anmälas till kommissionen eller om kommissionen anser att den åtgärd som här föreslås inte är tillåten enligt den allmänna gruppundantagsförordningen, notifieras till kommissionen. Den statliga stödåtgärden får inte verkställas förrän kommissionen har gett sitt samtycke till det.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 80 § i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter utfärdas genom lag. Med individ avses också privaträttsliga sammanslutningar. Enligt 119 § 2 mom. i grundlagen ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anförtros andra än myndigheter, endast genom lag eller med stöd av lag, om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna och det inte äventyrar de grundläggande fri- och rättigheterna, rättssäkerheten eller andra krav på god förvaltning. Bland uppgifterna för det aktiebolag som ska bildas ska kapitalplaceringar av statens medel, beviljande av borgen samt beslutsfattande och förberedelser i samband med det betraktas som offentliga förvaltningsuppgifter. Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande (GrUU2/2001) om den regeringsproposition (RP 215/2000 rd), som ledde till stiftandet av lagen om statliga exportgarantier att beviljandet av statliga exportgarantier är en sådan offentlig förvaltningsuppgift som avses i 124 § grundlagen, trots att verksamheten har starka privaträttsliga drag. Grundlagsutskottet ansåg att exportgarantierna är förmåner med förmögenhetsvärde. I och med att Finnvera eller i sista hand Statsgaranticentralen, som står utanför statsbudgeten men som finansieras genom den beviljar garantierna, åtar de sig att ersätta de förluster som uppstår

vid en viss verksamhet. Däremot är det vid beviljandet av exportgarantier enligt grundlagsutskottets åsikt inte fråga om utövning av offentlig makt eftersom besluten är förknippade med en rätt omfattande prövning och exportgarantierna är privaträttsliga avtal.

Offentliga förvaltningsuppgifter kan enligt 124 § i grundlagen anförtros andra än myndigheter endast genom lag eller med stöd av lag. I denna proposition föreslås det att i lagen om Tekes ska införas en bestämmelse enligt vilken Tekes delvis ska få sköta kapitalplaceringsverksamheten genom att administrera för ändamålet bildade aktiebolag. Om själva aktiebolaget, som ska vara ett specialuppgiftsbolag, ska också föreskrivas genom en lag.

Om anförtroende av en offentlig förvaltningsuppgift kan föreskrivas och beslutas endast när de förutsättningar uppfylls som avses i 124 § i grundlagen. För det första kan en offentlig förvaltningsuppgift anförtros någon utanför myndighetsmaskineriet endast om det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgiften. Dessutom får överföringen av uppgifterna inte äventyra de grundläggande fri- och rättigheterna eller andra krav på en god förvaltning.

Det är ändamålsenligare att sköta sådan riskfinansiering som staten beviljar, inklusive den riskfinansiering som hänför sig till företagens tidiga fas, i bolagsform än vid ett ämbetsverk.

Grundlagsutskottet underströk i samband med stiftandet av grundlagen betydelsen av att rättssäkerheten och god förvaltningssed säkerställs genom bestämmelser när förvaltningsuppgifter direkt genom lag förs över på andra än myndigheter (GrUB 10/1998 rd, s. 35/II). Av denna orsak ska i lagen om det kommande aktiebolaget tas in hänvisningar till allmänna förvaltningslagar.

Av ovannämnda orsaker anses det att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag****om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (717/2008) rubriken, 1—3, 3 a och 4 §, 5 § 1 och 3 mom., 6, 7 och 9 §, av dem 3 a, 5 § 1 och 3 mom. samt 6 § sådana de lyder i lag 162/2011 som följer:

Lag**om Innovationsfinansieringsverket Tekes**

1 §

Organisatorisk ställning

Innovationsfinansieringsverket Tekes, som driver teknologi- och innovationspolitik, hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

2 §

Verksamhetens syfte

Syftet med Tekes verksamhet är att med hjälp av teknologi och innovationer främja utvecklingen inom industri och service. Verksamheten ska reformera näringarna, öka förädlingsvärdet, förbättra produktiviteten och arbetslivets kvalitet, öka exporten samt skapa sysselsättning och välfärd.

3 §

Tekes uppgifter

Tekes ska genom sin sakkunskap och finansieringsverksamhet främja såväl utvecklingen av teknologier och innovationer som ett omfattande utnyttjande av forsknings- och innovationsverksamhetens resultat i näringsverksamheten, arbetslivet och på annat håll i samhället samt kapitalplaceringsmarknaden för företagens tidiga fas.

Tekes utför dessutom sådana uppgifter i anslutning till planering, utredningar, försök och uppföljning inom teknologi- och innovationspolitiken som arbets- och näringsministeriet ger verket inom ramen för sin resultatstyrning eller som särskilt föreskrivs för verket genom förordning av statsrådet.

Tekes får sköta en del av de uppgifter som hänförs till det internationella forsknings- och innovationssamarbetet genom att administrera ett av staten helägt aktiebolag som bildats för dessa uppgifter och svara för ägarstyrningen av bolaget i enlighet med 6 § i la-

gen om statligt bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

Tekes får mot ersättning producera administrativa stödtjänster till de aktiebolag som verket administrerar.

3 a §

Konkurrensutsättning för små och medelstora företags räkning

Tekes får med iakttagande av lagen om offentlig upphandling (348/2007) konkurrensutsätta varu- och tjänsteleverantörerna för sådana små och medelstora företags räkning som av utvecklingscentralen får finansiering enligt statsunderstödslagen (688/2001) för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Små och medelstora företag som av Tekes får finansiering för forsknings-, utvecklings- eller innovationsverksamhet till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde kan för fullgörande av upphandlingen välja en leverantör som Tekes har konkurrensutsatt för företagets räkning.

Med små och medelstora företag avses företag som stämmer överens med kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

4 §

Ledningen av Tekes

Tekes leds av en generaldirektör som utnämns av statsrådet. Generaldirektören leder, övervakar och utvecklar Tekes verksamhet och ansvarar inför arbets- och näringsministeriet för verksamhetens resultat och för att målen uppnås.

Generaldirektören avgör de ärenden som ska avgöras vid Tekes, om det inte föreskrivs särskilt om dem någon annanstans.

Generaldirektören fastställer arbetsordningen. Genom arbetsordningen kan generaldirektörens beslutanderätt överföras på en person som står i anställningsförhållande till Tekes, dock så att beslutanderätten i uppgifter som förutsätter utövning av offentlig makt inte överförs på andra än personer i tjänste-

förhållande. I arbetsordningen bestäms vilka ärenden som ska avgöras på föredragning.

Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars ska avgöras av någon annan person som står i anställningsförhållande till Tekes.

5 §

Tekes direktion

Tekes har en direktion, som utnämns av statsrådet för tre år i sänder. Direktionen består av minst fem och högst sju medlemmar med kännedom om Tekes verksamhetsområde. En av medlemmarna företräder arbets- och näringsministeriet. Till direktionsmedlem kan inte den utses som står i anställningsförhållande till Tekes.

Tekes personal väljer inom sig en representant i direktionen. Denne har närvaro- och yttranderätt på direktionens möten utom vid behandlingen av utnämningens ärenden.
-----

6 §

Direktionens uppgifter

Direktionen styr, följer och övervakar Tekes verksamhet. Direktionen beslutar om Tekes allmänna verksamhetslinjer och om verksamhetens effektmål och övriga mål med beaktande av de mål som har överenskommit med arbets- och näringsministeriet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om direktionens rätt att inom ramen för de bevillningsfullmakter som i statsbudgeten anvisats Tekes besluta om beviljande av finansiering för företags och sammanslutningars forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och för offentliga forskningsprojekt.

Direktionen beslutar om ägarstyrningen av de aktiebolag som administreras av utvecklingscentralen och som avses i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning.

Bestämmelser om direktionens övriga uppgifter och beslutsfattande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Delegationen för Tekes

Tekes verksamhet följs av delegationen för Tekes. Bestämmelser om delegationens tillsättande, uppgifter, sammansättning och mandattid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Närmare bestämmelser om förvaltningen

I fråga om behörighetsvillkoren för Tekes tjänster och tillsättande av tjänster gäller vad som föreskrivs i statstjänstemannalagen (750/1994). Bestämmelser om Tekes organi-

sation och ledning, beviljande av tjänstledighet för en tjänsteman och om ställföreträdare, behörighetsvillkoren för generaldirektören samt om företrädande av staten i domstolar och ämbetsverk utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om det i någon annan lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser hänvisas till Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, ska det anses att hänvisningen avser Innovationsfinansieringsverket Tekes.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om statens helägda aktiebolag som placerar riskfinansiering i kapitalfonder för tidig fas**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bolagets syfte

Bolagets syfte är att utveckla kapitalplaceringensmarknaden genom att avhjälpa brister som förekommer i utbudet av finansiering för företagens tidiga fas.

2 §

Uppgifter

Bolaget har till uppgift att främja företagens affärsverksamhet i tidig fas genom att inrätta nya fonder, göra placeringar i fonder i form av eget och främmande kapital och bevilja privata placerare i kapitalfonder borgen.

3 §

Organisering

Bolaget är helägt av staten och det hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Innovationsfinansieringsverket Tekes svarar för ägarstyrningen av bolaget på det sätt som föreskrivs i lagen om statligt bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

4 §

Ekonomiska verksamhetsprinciper

Bolaget drivs utan vinstsyfte.
Bolaget kan inom ramen för bestämmelserna och föreskrifterna om statligt stöd i sina fondplaceringar ta en större risk eller nöja sig med en mindre avkastning än privata placerare.

Statsrådet kan på villkor det bestämmer ge en för bindelse om att staten ersätter bolaget för de förluster som eventuellt orsakas av den verksamhet som avses i 2 §.

5 §

Förhållande till allmänna förvaltningslagar

I bolagets beslutsfattande som gäller kapitalplaceringar och borgen och i beredningen av dem tillämpas förvaltningslagen (434/2003), språklagen (423/2003), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och samiska språklagen (1086/2003).

6 §

Ansvarsfrågor

På bolagets personal och organ tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteans-

svar när de handlägger ärenden enligt denna lag. Om skadestånd föreskrivs i skadeståndslagen (412/1974).

7 §

Närmare bestämmelser

Mer detaljerade bestämmelser om innehållet i ordningen för statligt stöd, inriktningen av bolagets tillgångar i stödordningen och dess övriga användningsvillkor och eventuella förfaranden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 6 § 2 mom. sådant det lyder
i lag 1226/2010, som följer:

6 §

*Bolagets upplysningsplikt och tillsynen över
bolaget*

En medlem och en suppleant i bolagets organ samt en anställd vid bolaget har, oberoende av vad som i 5 § bestäms om tystnadsplikt, rätt att lämna arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen samt Innovationsfinansieringsverket Tekes upplysningar som han eller hon har fått om

en kunds eller en annan persons ekonomiska ställning eller privata förhållanden eller af-färs- eller yrkeshemlighet, om det för sammanjämkningen av den offentliga finansieringen eller myndigheternas behandling av ärenden som gäller företagsstöd är behövt att upplysningarna lämnas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 6 och 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om kundinformationssystem för företagstjänster (240/2007) 6 § 2 mom. 1 punkten och 10 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1039/2010 som följer:

6 §

Uppgifter i kundinformationssystemet

 Trots sekretessbestämmelserna får dessutom följande uppgifter förmedlas genom kundinformationssystemet:

1) huruvida företaget har varit kund hos arbets- och näringsministeriet, Innovationsfinansieringsverket Tekes, jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, en närings-, trafik- och miljöcentral eller en arbets- och näringsbyrå samt vilka personer företaget har utsett till sina kontaktpersoner för de företagstjänster som avses i denna lag,
 -----

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

För genomförandet av företagstjänster får uppgifter som avses i 6 § lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, Innovationsfinansieringsverket Tekes, statens specialfinansieringsbolag och Landsbygdsverket.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet
under åren 2013—2015**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren
2013—2015 (992/2012) 6 § 2 mom. som följer:

6 §	för forsknings- och utvecklingsverksamhet som föreskrivs i 3 §.
<i>Förfarande</i>	-----

Innovationsfinansieringsverket Tekes ska
på begäran av Skatteförvaltningen ge ett utlå-
tande om uppfyllandet av de förutsättningar

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 16 september 2013

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Näringsminister *Jan Vapaavuori*

*Bilagor
Parallelltexter*

1.

Lag

om ändring av lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer (717/2008) rubriken, 1—3, 3 a och 4 §, 5 § 1 och 3 mom., 6, 7 och 9 §, av dem 3 a, 5 § 1 och 3 mom. samt 6 § sådana de lyder i lag 162/2011 som följer:

Lag

om Innovationsfinansieringsverket Tekes

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Organisatorisk ställning

Organisatorisk ställning

Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, som driver teknologi- och innovationspolitik, hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

Innovationsfinansieringsverket Tekes, som driver teknologi- och innovationspolitik, hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

2 §

2 §

Verksamhetens syfte

Verksamhetens syfte

Syftet med utvecklingscentralens verksamhet är att med hjälp av teknologi och innovationer främja utvecklingen inom industri och service. Verksamheten ska reformera näringarna, öka förädlingsvärdet, förbättra produktiviteten och arbetslivets kvalitet, öka exporten samt skapa sysselsättning och välfärd.

Syftet med *Tekes* verksamhet är att med hjälp av teknologi och innovationer främja utvecklingen inom industri och service. Verksamheten ska reformera näringarna, öka förädlingsvärdet, förbättra produktiviteten och arbetslivets kvalitet, öka exporten samt skapa sysselsättning och välfärd.

3 §

Utvecklingscentralens uppgifter

Utvecklingscentralen ska genom sin sakkunskap och finansieringsverksamhet främja såväl utvecklingen av teknologier och innovationer som ett omfattande utnyttjande av forsknings- och innovationsverksamhetens resultat i näringsverksamheten och arbetslivet samt på annat håll i samhället.

Utvecklingscentralen utför dessutom sådana uppgifter vid planering, utredningar, försök och uppföljning inom teknologi- och innovationspolitiken som arbets- och näringsministeriet ger centralen inom ramen för sin resultatstyrning eller som särskilt föreskrivs för centralen genom förordning av statsrådet.

3 a §

Konkurrensutsättning för små och medelstora företags räkning

Utvecklingscentralen får med iakttagande av lagen om offentlig upphandling (348/2007) konkurrensutsätta varu- och tjänsteleverantörerna för sådana små och medelstora företags räkning som av utvecklingscentralen får finansiering enligt statsunderstödslagen (688/2001) för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Små och medelstora företag som av utvecklingscentralen får finansiering för forsknings-, utvecklings- eller innovationsverksamhet till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde kan för fullgörande av upphandlingen välja en leverantör som utvecklingscentralen har konkurrensutsatt för företagets räkning.

3 §

Tekes uppgifter

Tekes ska genom sin sakkunskap och finansieringsverksamhet främja såväl utvecklingen av teknologier och innovationer som ett omfattande utnyttjande av forsknings- och innovationsverksamhetens resultat i näringsverksamheten, arbetslivet och på annat håll i samhället samt *kapitalplaceringsmarknaden för företagens tidiga fas*.

Tekes utför dessutom sådana uppgifter i anslutning till planering, utredningar, försök och uppföljning inom teknologi- och innovationspolitiken som arbets- och näringsministeriet ger verket inom ramen för sin resultatstyrning eller som särskilt föreskrivs för verket genom förordning av statsrådet.

Tekes får sköta en del av de uppgifter som hänför sig till det internationella forsknings- och innovationssamarbetet genom att administrera ett av staten helägt aktiebolag som bildats för dessa uppgifter och svara för ägarstyrningen av bolaget i enlighet med 6 § i lagen om statligt bolagsinnehav och ägarstyrning (1368/2007).

Tekes får mot ersättning producera administrativa stödtjänster till de aktiebolag som verket administrerar.

3 a §

Konkurrensutsättning för små och medelstora företags räkning

Tekes får med iakttagande av lagen om offentlig upphandling (348/2007) konkurrensutsätta varu- och tjänsteleverantörerna för sådana små och medelstora företags räkning som av utvecklingscentralen får finansiering enligt statsunderstödslagen (688/2001) för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet.

Små och medelstora företag som av Tekes får finansiering för forsknings-, utvecklings- eller innovationsverksamhet till ett belopp som överstiger hälften av upphandlingens värde kan för fullgörande av upphandlingen välja en leverantör som Tekes har konkurrensutsatt för företagets räkning.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

Med små och medelstora företag avses företag som stämmer överens med kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

Med små och medelstora företag avses företag som stämmer överens med kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag.

4 §

4 §

*Ledningen av utvecklingscentralen**Ledningen av Tekes*

Utvecklingscentralen leds av en generaldirektör som utnämns av statsrådet. Generaldirektören leder, övervakar och utvecklar utvecklingscentralens verksamhet och ansvarar inför arbets- och näringsministeriet för verksamhetens resultat och för att målen uppnås.

*Teke*s leds av en generaldirektör som utnämns av statsrådet. Generaldirektören leder, övervakar och utvecklar *Teke*s verksamhet och ansvarar inför arbets- och näringsministeriet för verksamhetens resultat och för att målen uppnås.

Generaldirektören avgör de ärenden som ska avgöras vid utvecklingscentralen om det inte särskilt har föreskrivits om dem någon annanstans.

Generaldirektören avgör de ärenden som ska avgöras vid *Teke*s, om det inte föreskrivits särskilt om dem någon annanstans.

Generaldirektören fastställer arbetsordningen. Genom arbetsordningen kan generaldirektörens beslutanderätt överföras på någon annan tjänsteman vid utvecklingscentralen. I arbetsordningen bestäms vilka ärenden som ska avgöras på föredragning.

Generaldirektören fastställer arbetsordningen. Genom arbetsordningen kan generaldirektörens beslutanderätt överföras på en person som står i anställningsförhållande till *Teke*s, dock så att beslutanderätten i uppgifter som förutsätter utövning av offentlig makt inte överförs på andra än personer i tjänsteförhållande. I arbetsordningen bestäms vilka ärenden som ska avgöras på föredragning.

Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars ska avgöras av någon annan tjänsteman.

Generaldirektören kan i enskilda fall förbehålla sig rätten att avgöra ett ärende som annars ska avgöras av någon annan tjänsteman.

5 §

5 §

*Utvecklingscentralens direktion**Teke*s direktion

Utvecklingscentralen har en direktion, som utnämns av statsrådet för tre år i sänder. Direktionen består av minst fem och högst sju medlemmar med kännedom om utvecklingscentralens verksamhetsområde. En av medlemmarna företräder arbets- och näringsministeriet. Till direktionsmedlem kan inte den utses som står i anställningsförhållande till utvecklingscentralen.

*Teke*s har en direktion, som utnämns av statsrådet för tre år i sänder. Direktionen består av minst fem och högst sju medlemmar med kännedom om *Teke*s verksamhetsområde. En av medlemmarna företräder arbets- och näringsministeriet. Till direktionsmedlem kan inte den utses som står i anställningsförhållande till *Teke*s.

Utvecklingscentralens personal väljer inom sig en representant i direktionen. Denne har

*Teke*s personal väljer inom sig en representant i direktionen. Denne har närvaro- och

närvaro- och yttranderätt på direktionens möten utom vid behandlingen av utnämningsärenden.

yttranderätt på direktionens möten utom vid behandlingen av utnämningsärenden.

6 §

Direktionens uppgifter

Direktionen styr, följer och övervakar utvecklingscentralens verksamhet. Direktionen beslutar om utvecklingscentralens allmänna verksamhetslinjer och om verksamhetens effektmål och övriga mål med beaktande av de mål som har överenskommit med arbets- och näringsministeriet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om direktionens rätt att inom ramen för de bevillningsfullmakter som i statsbudgeten anvisats utvecklingscentralen besluta om beviljande av finansiering för företags och sammanslutningars forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och för offentliga forskningsprojekt.

Bestämmelser om direktionens övriga uppgifter och beslutsfattande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Delegationen för Tekes

Utvecklingscentralens verksamhet följs av delegationen för Tekes. Bestämmelser om delegationens tillsättande, uppgifter, sammansättning och mandattid kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Närmare bestämmelser om förvaltningen

I fråga om behörighetsvillkoren för utvecklingscentralens tjänster och tillsättande av tjänster gäller vad som föreskrivs i statstjänstemannalagen (750/1994). Bestämmelser om utvecklingscentralens organisation och led-

6 §

Direktionens uppgifter

Direktionen styr, följer och övervakar Tekes verksamhet. Direktionen beslutar om Tekes allmänna verksamhetslinjer och om verksamhetens effektmål och övriga mål med beaktande av de mål som har överenskommit med arbets- och näringsministeriet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om direktionens rätt att inom ramen för de bevillningsfullmakter som i statsbudgeten anvisats Tekes besluta om beviljande av finansiering för företags och sammanslutningars forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och för offentliga forskningsprojekt.

Direktionen beslutar om ägarstyrningen av de aktiebolag som administreras av Tekes och som avses i lagen om statens bolagsinnehav och ägarstyrning.

Bestämmelser om direktionens övriga uppgifter och beslutsfattande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Delegationen för Tekes

Tekes verksamhet följs av delegationen för Tekes. Bestämmelser om delegationens tillsättande, uppgifter, sammansättning och mandattid får utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Närmare bestämmelser om förvaltningen

I fråga om behörighetsvillkoren för Tekes tjänster och tillsättande av tjänster gäller vad som föreskrivs i statstjänstemannalagen (750/1994). Bestämmelser om Tekes organisation och ledning, beviljande av tjänstledig-

Gällande lydelse

ning, beviljande av tjänstledighet för en tjänsteman och om ställföreträdare, behörighetsvillkoren för generaldirektören samt om företrädande av staten i domstolar och ämbetsverk utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

het för en tjänsteman och om ställföreträdare, behörighetsvillkoren för generaldirektören samt om företrädande av staten i domstolar och ämbetsverk utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om det i någon annan lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser hänvisas till Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, ska det anses att hänvisningen avser Innovationsfinansieringsverket Tekes.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) 6 § 2 mom. sådant det lyder
i lag 1226/2010, som följer:

Gällande lydelse

6 §

*Bolagets upplysningsplikt och tillsynen över
bolaget*

Föreslagen lydelse

6 §

*Bolagets upplysningsplikt och tillsynen över
bolaget*

Yhtiön toimielimen jäsen ja varajäsen sekä yhtiön palveluksessa oleva voi sen estämättä, mitä 5 §:ssä säädetään salassapitovelvollisuudesta, antaa työ- ja elinkeinoministeriölle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Tekes – teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskukselle tietoja, joita hän on saanut yhtiön asiakkaan tai muun henkilön taloudellisesta asemasta tai yksityisestä olosuhteesta taikka liike- ja ammattisalaisuudesta, jos tietojen antaminen on julkisen rahoituksen yhteensovittamisen tai yritystukiasioiden viiranomaiskäsitteilyn kannalta tarpeellista.

En medlem och en suppleant i bolagets organ samt en anställd vid bolaget har, oberoende av vad som i 5 § bestäms om tystnadsplikt, rätt att lämna arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen samt *Innovationsfinansieringsverket Tekes* upplysningar som han eller hon har fått om en kunds eller en annan persons ekonomiska ställning eller privata förhållanden eller affärs- eller yrkeshemlighet, om det för sammanjämkningen av den offentliga finansieringen eller myndigheternas behandling av ärenden som gäller företagsstöd är behövligt att upplysningarna lämnas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av 6 och 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kundinformationssystem för företagstjänster (240/2007) 6 § 2 mom. 1 punkten och 10 § 1 mom., sådana de lyder i lag 1039/2010 som följer:

Gällande lydelse

Ehdotus

6 §

6 §

Uppgifter i kundinformationssystemet

Uppgifter i kundinformationssystemet

Trots sekretessbestämmelserna får dessutom följande uppgifter förmedlas genom kundinformationssystemet:

1) huruvida företaget har varit kund hos arbets- och näringsministeriet, statens specialfinansieringsbolag, Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, en närings-, trafik- och miljöcentral eller en arbets- och näringsbyrå samt vilka personer företaget har utsett till sina kontaktpersoner för de företagstjänster som avses i denna lag,

-----
Trots sekretessbestämmelserna får dessutom följande uppgifter förmedlas genom kundinformationssystemet:

1) huruvida företaget har varit kund hos arbets- och näringsministeriet, *Innovationsfinansieringsverket Tekes*, jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, en närings-, trafik- och miljöcentral eller en arbets- och näringsbyrå samt vilka personer företaget har utsett till sina kontaktpersoner för de företagstjänster som avses i denna lag,

10 §

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

För genomförandet av företagstjänster får uppgifter som avses i 6 § lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer, statens specialfinansieringsbolag och Landsbygdsverket.

För genomförandet av företagstjänster får uppgifter som avses i 6 § lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, *Innovationsfinansieringsverket Tekes*, statens specialfinansieringsbolag och Landsbygdsverket.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av 6 § i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ett tilläggsavdrag för forsknings- och utvecklingsverksamhet under åren 2013—2015 (992/2012) 6 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

6 §

Förfarande

Tekes – utvecklingscentralen för teknologi och innovationer ska på begäran av Skatteförvaltningen ge ett utlåtande om uppfyllandet av de förutsättningar för forsknings- och utvecklingsverksamhet som föreskrivs i 3 §.

Föreslagen lydelse

6 §

Förfarande

Innovationsfinansieringsverket Tekes ska på begäran av Skatteförvaltningen ge ett utlåtande om uppfyllandet av de förutsättningar för forsknings- och utvecklingsverksamhet som föreskrivs i 3 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .